

[Erik Erikson.]

aldrig være nok at sanere. Det kan være en absolut nødvendighed at gøre det, sådan som det skete ved forliget i foråret, men vi må videre frem. Derfor var det afgørende for venstre, at vigtige sider ved dette forlig pegede fremad. Jeg tænker her først og fremmest på omlægningen af beskattningen fra direkte skatter til forbrugsskatter. Herigen- nem stimulerer vi, som det så ofte er under- streget, virkelyst og opsparing. Det samme gælder de forskellige opmuntringer i øvrigt til den private opsparing. Jeg mener, at disse foranstaltninger betyder meget i en sane- ringsøkonomi, og de vil også gøre det muligt at øge investeringerne, og hermed ville vi yde en tiltrængt støtte til det erhvervsliv, der kommer til at konkurrere i fælles- markedet. I denne forbindelse tillægger jeg det også stor vægt, at man tilstræber en sænkning af det høje renteniveau. Hvis vi så også kan opnå lempelige overgangs- bestemmelser for dele af dansk industri ved vor indtræden i fællesmarkedet, tror jeg, at lovgivningsmagten har ydet et væsentligt bidrag til industriens startgrundlag.

Det ligger unægtelig noget anderledes for landbruget. Her skyldes vanskelighederne først og fremmest udenlandsk modvilje mod at acceptere konkurrencedygtige danske landbrugsprodukter. Vi kan føle dette urimeligt og bittert. Jeg må sige, at jeg tror ikke på, at et frit verdensmarked for landbrugsvarer ligger lige om hjørnet, tværtimod. Jeg tror, det er ønsketænkning, og at det ligger langt forude. Hvis denne opfattelse er korrekt, tilsiger den os, at vi må indstille os på disse ændrede vilkår, og så er det ikke længere nok at beklage. En ændring i landbrugets struktur har allerede længe trængt sig på. Vi ved, at der ikke er tilstrækkelig mange, der ønsker at blive selvstændige landmænd; der vil ikke være nok til at overtage det nuværende antal selv- stændige bedrifter, og dette antal vil altså ikke kunne opretholdes. Dertil kommer, at mange mindre brug ikke kan give deres indehavere en passende indkomst. Vi har allerede set, hvorledes adskillige har søgt ind til den nærliggende industri. En sådan udvikling er konstateret mange steder i landet, og der er ikke én her, der er i tvivl om, at den udvikling vil tage yderligere fart. Derfor kan resultatet meget let blive, at vi

får det, man i Sverige kender som ødegårde. Jeg er personlig overbevist om, at struktur- rationaliseringen vil tvinge sig igennem, alle fordomme til trods, og derfor er det uklogt at lægge disse strukturændringer politiske hindringer i vejen. Det er et politisk spørgs- mål om at fremme eller at hæmme en ud- vikling, der allerede er undervejs.

Jeg vil derfor gerne i dag sige fra over for de tanker, der har været luftet i dagspressen om genindførelse af, hvad man har kaldt stavnsbåndet. Det, vi herom har kunnet læse i dagspressen, løser ikke landbrugets problemer, men vil tværtimod skærpe dem, og jeg vil gerne advare imod alle forsøg på at presse forældede, snævre partipolitiske synspunkter igennem. Indtil vi er kommet ind i fællesmarkedet og derved bedre kan overskue dansk landbrugs muligheder, er det naturligt, at vi bidrager til, at den dyg- tige og effektive landmand får en indtægt, der ikke ligger under, hvad lønmodtagere og selvstændige kan opnå i andre erhverv.

Vi bør også komme videre med en skatte- reform. Jeg har nævnt, at forliget indebar en begyndelse, men vi må længere frem, og et af de problemer, der her trænger sig på, er, som det også allerede har været nævnt, en løsning af sambeskatningen. På dette område har oppositionen jo tidligere stillet forslag, som efter min opfattelse indeholdt værdifulde bidrag til en løsning. Jeg skal kun føje til, at det afgørende er ikke for mig, om det bliver oppositionens forslag eller rege- ringens forslag, der bliver gennemført, bare vi får en sagligt tilfredsstillende løsning; den er der i allerhøjeste grad brug for. Jeg må dog i anledning af den ærede socialdemo- kratiske ordførers henvendelse til finans- ministeren sige, at det forslag, som den højt- ærede finansminister skitserede forleden, efter min opfattelse har sin bedste plads i papirkurven. Jeg er nødt til at sige det, når der nu er talt så varmt for det.

Som endnu en skatteopgave vil jeg nævne forbrugerkooperationens forhold. Også her er det på tide, at vi finder frem til en ligelig og retfærdig løsning. Det vil også være i begge parter interesse, at det sker. Også på dette område må det gælde, at det er konkurrenceevnen og den økonomiske effek- tivitet, der må være afgørende for handelens forhold.

I det hele taget tror jeg, vi i denne over-